

VERSIE 1.0
31 maart 2022

Eerste verkennende inventarisatie wet- en regelgeving die hardvochtig uitpakt

Aanleiding en opdracht

Op 20 juli 2021 heeft het JenV werkprogramma Uitvoering onder meer aan de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: Raad) de vraag gesteld om, in het kader van de Rijksbrede inventarisatie (de motie Ploumen/Jetten), een inventarisatie te maken van de terreinen waarop wetgeving hardvochtig uitpakt.

Daarbij kan worden opgemerkt dat de term 'hardvochtig' zich lastig laat objectiveren. Er is vanuit de praktijk gekeken naar gevallen waarin wet- en regelgeving tot schrijnende situaties kan leiden, of waar mensen die in de problemen zijn hulp wordt onthouden door wet- en regelgeving. Deze inventarisatie is gemaakt los van politieke overwegingen die hebben geleid tot deze wet- en regelgeving en de context en de efficiënte uitvoering van het stelsel.

De inventarisatie start met een top vier van naar de huidige inzichten van de Raad hardvochtige wet- en regelgeving. In de bijlage staat voorts een (niet limitatieve) opsomming van andere wet- en regelgeving die in de praktijk hardvochtig kan uitpakken.

Daarbij zij opgemerkt dat er in de loop van de komende tijd meer wet- of regelgeving naar voren kan komen zoals hier bedoeld. Deze inventarisatie beperkt zich tot de wet- en regelgeving die de Raad zelf uitvoert. In de toekomst kan dit mogelijk (op basis van data van het Kenniscentrum bij de Raad) worden uitgebreid met punten over andere wet- en regelgeving die de Raad, vanuit zijn taakuitvoering, signaleert.

Ook moet opgemerkt worden dat veel wet- en regelgeving van de Wet op de Rechtsbijstand (hierna: Wrb) al jaren staand beleid is en ook door jurisprudentie wordt ondersteund, waardoor ook de Raad blinde vlekken kan hebben.

Vandaar dat deze concept inventarisatie is gedeeld met de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) en het Juridisch Loket (hJL) en hen gevraagd wordt om eventuele aanvullingen. Wellicht volgen er nog andere instanties aan wie de Raad deze vraag wil voorleggen. Het JL heeft aangegeven deze inventarisatie te onderschrijven. De NOvA heeft als eerste (informele) reactie aangegeven het een mooie notitie te vinden en de mogelijkheid te krijgen nog een verdere uitvraag te doen bij de balie. Beide onderschrijven het belang dergelijke inventarisaties

regelmatig te herhalen. In het vervolg is de Raad voornemens de inventarisatie onderdeel te laten uitmaken van de jaarlijkse stand van de gesubsidieerde rechtsbijstand.

Dit alles betekent dat deze inventarisatie niet af is en onderdeel is van een continu proces. Het is daarom beter dit "een eerste verkennende inventarisatie" te noemen.

Top 4 van wet- en regelgeving die hard- vochtig kan uitpakken

1. Vermeende zelfredzaamheid van rechtzoekende

Artikel 12 Wet op de Rechtsbijstand (hierna: Wrb) en de artikelen 6 tot en met 8 van het Besluit rechtsbijstand- en toevoegcriteria (hierna: Brt)

Hardheid

Mede door de toeslagenaffaire en de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is duidelijk geworden dat er onvolkomenheden bestaan in wet- en regelgeving en/of de mogelijkheden tot het verlenen van rechtshulp en (gesubsidieerde) rechtsbijstand in zaken waar zelfredzaamheid van burgers wordt verondersteld. Ondanks dat in veel zaken goede rechtshulp en rechtsbijstand wordt verleend door de juridische voorzieningen kunnen door de toegenomen complexiteit in de samenleving burgers toch tussen wal en schip geraken. Op basis van ingebrachte en uitgevraagde casuïstiek hebben het Juridisch Loket (hJL), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) en de Raad in beeld gebracht waar mogelijke knelpunten zitten.

Het gaat hierbij om situaties waarin:

- Verondersteld wordt dat bij een probleem van de burger dat niet juridisch complex is, de burger het daarom wel zelf, of met behulp van een derde kan oplossen. Er zijn echter dermate ingewikkelde of schrijnende situaties dat dit niet het geval is.
- Verondersteld wordt dat de overheids- en uitvoeringsorganen responsief zijn maar waar dat niet het geval blijkt.
- Verondersteld wordt dat er voldoende reikwijdte is van de eerstelijns rechtshulpvoorzieningen maar waar dat niet het geval is. Het kan hierbij gaan om gevallen waarin de complexiteit toch meer gespecialiseerde rechtshulp vereist, maar ook om situaties waarin de specifieke omstandigheden van de burger meer (intensieve) (rechts)bijstand vereist.
- Onder de huidige wet- en regelgeving pas in een later stadium gefinancierde rechtsbijstand verstrekt kan worden, maar gezien de zwaarwegende gevolgen voor de burger vroegtijdige rechtsbijstand noodzakelijk is en in dat geval het geschil ook efficiënter opgelost kan worden.

Aanbeveling/oplossing (reeds tijdelijk in voorzien)

Voor burgers die daardoor in de knel dreigen te raken, hebben de Raad en hJL, in nauw overleg met de NOvA, een tijdelijke voorziening in het leven geroepen om in de praktijk de knelpunten te onderzoeken. Dit is de tijdelijke Regeling adviestoevoeging zelfredzaamheid (Ratz). Deze regeling is per 1 juli 2021 ingegaan¹ en loopt tot uiterlijk 1 april 2023. Met deze tijdelijke Regeling adviestoevoeging zelfredzaamheid (Ratz) willen we burgers die anderszins niet of niet goed geholpen (kunnen) worden, zo snel mogelijk wel van rechtshulp voorzien.

Op basis van de opgedane (leer)ervaringen, een uitgebreide evaluatie van de regeling en met behulp van een onafhankelijke commissie wordt een advies aan het ministerie uitgebracht over een passende definitieve voorziening. Geadviseerd zal worden waar op zekere termijn en waar uiteindelijk in de toekomst dergelijke zaken het beste belegd kunnen worden. Tevens ziet het advies op welke wet- en regelgeving en/of werkinstructie hiertoe aangepast moeten worden. In het beleidskader van de Ratz staat een niet limitatieve opsomming van rechtsgebieden waarop knelpunten zijn signaleerd.² Ter illustratie staan hieronder twee voorbeelden uit het beleidskader Ratz die in ieder geval naar de mening van de Raad in de toekomst verandering behoeven.

¹ [Regeling adviestoevoeging zelfredzaamheid.](#)

² [Beleidskader ATZ, versie 1.1 / 03-09-2021.](#)

Voorbeeld A uit de RATZ: Afbetalingsregeling/kwijtschelding is uitgesloten

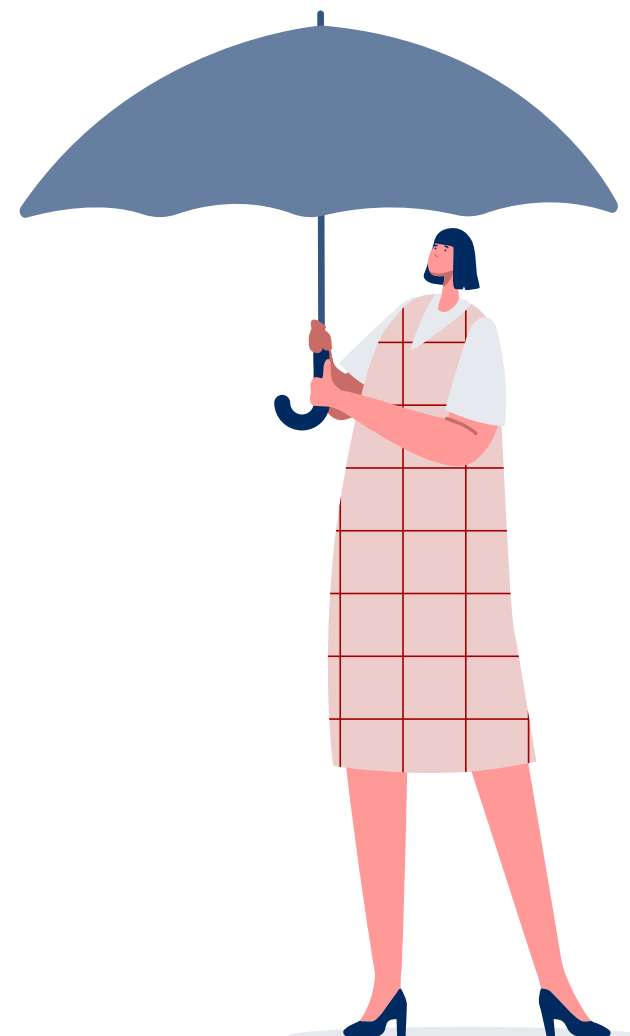
Probleem:

Voor onbetwiste schulden verleent de Raad geen toevoeging.³ Dit vloeit voort uit de bepaling van artikel 7 Brt. Voor rechtsbijstand terzake van het treffen van een afbetalingsregeling, het aanvragen van het eigen faillissement of het kwijtschelden van een schuld mag de Raad geen toevoeging verlenen. Een uitzondering is op dit moment niet mogelijk vanwege de dwingendrechtelijke aard van artikel 7 Brt.

Aanbeveling:

Op basis van de Ratz kan de Raad nu tijdelijk wel toevoegen. Het onderzoek en het advies van de commissie afwachten.

³ [Wat is een toevoeging? \(rechtsbijstand.nl\)](https://rechtsbijstand.nl)

Voorbeeld B uit de RATZ:

Bijstand verhoor niet-aangehouden verdachte

– Artikel 23/23a Bvr

Probleem:

Verdachten van ernstige strafbare feiten kunnen voorafgaand aan het verhoor rechtsbijstand krijgen van een advocaat. De rechtsbijstand wordt verleend in het kader van de regeling strafpiket. Dit naar aanleiding van het Salduz-arrest.⁴ Er moet dan sprake zijn van een aangehouden verdachte. De regeling strafpiket is niet van toepassing op de **niet-aangehouden** verdachte die (per brief) is uitgenodigd om voor een verhoor te verschijnen op het politiebureau. Dit kan in de praktijk tot schrijnende situaties leiden, bijvoorbeeld bij kwetsbare personen zoals minderjarigen, maar ook voor personen die niet goed hierop zijn voorbereid terwijl er grote consequenties aan vast kunnen hangen.

Aanbeveling:

Op basis van de Ratz kan de Raad nu tijdelijk wel toevoegen. Met ingang van 7 april 2022 wordt een andere tijdelijke voorziening getroffen voor de niet-aangehouden minderjarige verdachte.

WODC onderzoek

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) heeft in opdracht van het ministerie van JenV een onderzoek in uitvoering naar de rechtsbijstandsverlening in de toeslagenaffaire. Een deel van dit onderzoek gaat specifiek over het belang dat bij het beoordelen van aanvragen van rechtsbijstand in de toeslagenaffaire is gehecht aan de zelfredzaamheid van burgers.⁵

Het WODC onderzoek en de evaluatie en het advies van een onafhankelijke commissie van de RATZ leveren inzichten op voor nieuw beleid met betrekking tot zelfredzaamheid.

⁴ ECLI:NL:HR:2015:3608

⁵ [Rechtsbijstandsverlening in de toeslagenaffaire | Welk onderzoek doen we? | WODC - Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum](#)

2. Hoge lastendruk en beslag

Artikel 34 Wrb

Probleem

In artikel 34 Wrb is een harde grens gesteld aan het inkomen en vermogen om in aanmerking te komen voor rechtsbijstand. Het peiljaar is standaard twee jaar vóór het jaar waarin de toevoeging wordt aangevraagd (T-2). Er zijn al diverse uitzonderingen mogelijk, welke zijn vastgelegd elders in de Wrb of bij het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand (Bebr). Een opsomming is beschikbaar bij de Raad.

De omstandigheid van een hoge lastendruk of beslag op het loon is op dit moment niet als uitzondering opgenomen in wet- en regelgeving. Als een burger met een inkomen boven de grens hier, door beslag of lastendruk, niet volledig over kan beschikken, mag de Raad daar geen rekening mee houden. Ook voor de burger die niet toegelaten is tot een schuldsaneringstraject (Msnp/Wsnp) maar zelf een regeling treft met schuldeisers of een budgetbeheertraject, kan de Raad geen uitzondering maken.

Aanbeveling:

Onderzoek de mogelijkheid om uitzonderingen aan te vullen voor de burger die niet in de Wsnp/Msnp is opgenomen of in staat van faillissement verkeert, maar die wel (1) een hoge lastendruk heeft, of (2) op wiens inkomen of vermogen beslag is gelegd.

Ad 1. Hoge lastendruk

Opnieuw invoeren van uitzondering 'extreem hoge lasten druk', conform regeling voor 2006.

Tot 2006⁶ kende de Raad naast de wettelijke uitzonderingen voor Wsnp en faillissement nog de regeling 'extreem hoge lastendruk'. Als het inkomen van rechtzoekende hoger was dan het drempelbedrag, maar ook sprake was van gedwongen uitgaven die een dusdanig draagkrachtvermindering tot gevolg hadden dat rechtzoekende niet meer in staat werd geacht om de kosten van rechtsbijstand te voldoen, werd hiermee rekening gehouden. Denk bijvoorbeeld aan een hoge schuldenlast. Onderbouwende documenten zijn beschikbaar bij de Raad.

Ad 2. Beslag op inkomen/vermogen

Sinds 2018 heeft de Raad in zijn werkinstructies opgenomen dat hij bij de financiële beoordeling van een aanvraag toevoeging voor een strafzaak rekening houdt met conservatoir beslag op het inkomen en/of vermogen van rechtzoekende. De aanbeveling is een vergelijkbare regeling voor civiele en bestuursrechtelijke zaken op te stellen.

⁶ De introductie van VIValt

3. Resultaatbeoordeling

Artikel 34g Wrb

3A Resultaatbeoordeling verdeling woning

Artikel 34g Wrb

Probleem

Op grond van artikel 34g Wrb trekt de Raad een toevoeging in als de burger als resultaat van de zaak waarvoor die toevoeging was verleend een vordering met betrekking tot een geldsom heeft ter hoogte van tenminste 50% van het drempelbedrag.

Roerende en onroerende zaken tellen niet mee als resultaat,⁷ tenzij deze worden verkocht en de waarde verdeeld, of als de burger een bedrag als overbedeling of uitkoopsom ontvangt. Intrekking van de toevoeging betekent dat de rechtzoekende de kosten van de advocaat of mediator volledig zelf moet voldoen, vaak tegen het commerciële tarief.

De resultaatbeoordeling vindt onder meer plaats in echtscheidingen en verbrekingen samenwoning, waarin het gezamenlijk vermogen van partijen wordt verdeeld. De Raad ziet hier vaak de situatie dat de meer draagkrachtige partij (partij 1) de gezamenlijke woning overneemt en de minderdraagkrachtige partij (partij 2) een deel van de overwaarde ontvangt. Dit heeft tot gevolg dat partij 1 zijn toevoeging behoudt, de woning is immers een goed dat niet telt als resultaat. Partij 2 ontvangt echter een geldsom, wat vaak leidt tot intrekking van de toevoeging. De Raad kan hierbij geen rekening houden met het feit dat partij 2 een nieuwe woning nodig heeft.

Aanbeveling:

Overwogen zou kunnen worden voor de 'partij 2' een vrijstelling te bepalen om de ongelijkheid te matigen. In het verleden heeft de Raad een vaste aftrek van het resultaat toegepast bij gebleken herinrichtingskosten. Vergelijk de overwaarde woning in nieuwe woning bij de Belastingdienst.⁸ Nadere uitwerking van de vrijstelling is hier nodig.

⁷ MvT: "Met het oog op de controlebaarheid wordt uitgegaan van een geldsom die de rechtzoekende daadwerkelijk ontvangt of een vordering met betrekking tot een geldsom. De hoogte van dit bedrag zal meestal kenbaar zijn uit de uitspraak van de rechter. De waarde van goederen die de rechtzoekende ontvangt, wordt niet meegeteld."

⁸ [Wij gaan uit elkaar - hoe werkt het als de een de ander uitkoopt?](#) (belastingdienst.nl)

3B Resultaatbeoordeling op alle toevoegingen

Artikel 34g Wrb

Probleem

De Wrb bepaalt⁹ dat de resultaatbeoordeling niet alleen van toepassing is op de laatst verstrekte toevoeging voor het rechtsbelang, maar op alle toevoegingen in die zaak. Wel moet getoetst worden of er zwaarwegende omstandigheden zijn om af te zien van intrekking.

Rechtzoekenden kunnen als gevolg van het intrekken van meerdere toevoegingen in de financiële (schulden)problemen kunnen komen, omdat zij alle kosten van de advocaat zelf moeten voldoen. Denk bijvoorbeeld aan een zaak waarin wordt geprocedeerd in eerste aanleg, kort geding, (hoger) beroep en cassatie. Zeker waar het resultaat van de zaak het drempelbedrag maar net overschrijdt en de kosten van rechtsbijstand hoger zijn dan de (te) ontvangen geldsom.

Aanbeveling:

Overweeg om het bepaalde in artikel 34g Wrb te beperken tot een resultaatbeoordeling op de laatst verleende (voor het resultaat relevante) toevoeging. Dit kan eventueel (deels) uitgebreid worden met een uitzondering bij vorderingen op excessieve geldsommen.

⁹ ECLI:NL:RVS:2021:1909, 25 augustus 2021: [Uitspraak 202003390/1/A2 - Raad van State](#)

3C Resultaat en smartengeld/schadevergoeding

Artikel 34g Wrb

Probleem

Smartengeld/schadevergoeding valt ook onder de huidige formulering van artikel 34g Wrb ten behoeve van de beoordeling van resultaat. Denk ook aan uitkeringen/tegemoetkomingen van bijvoorbeeld de overheid in het kader van een herstelregeling naar aanleiding van de kinderopvangtoeslagaffaire. Het is lastig aan de burger uit te leggen dat diezelfde overheid (de Raad) zo'n uitkering achteraf meetelt in de beoordeling van het resultaat.

Als de keuze wordt gemaakt van uitsluiting van resultaatbeoordeling in zaken tegen de overheid, dan speelt vervolgens de vraag hoe om te gaan met andere schadevergoedingen, met name bij letselschade.

Aanbeveling:

Onderzoek de wenselijkheid van een hardheidsclausule voor smartengeld/ schadevergoeding of aanpassing van artikel 34g Wrb.

¹⁰ Denk bijvoorbeeld aan Regel 17 Gedragsregels advocatuur:
<https://regelgeving.advocatenorde.nl/content/regel-17-honorarium-en-artikel-9-gedragsregels-Mediatorsfederatie-Nederland>

4. Aannemelijkheid buitengerechtelijke regeling

Artikel 285 lid 1 onder f Faillissementswet (Fw)

Probleem

Er is in 2018 een onderzoek geweest naar knellende wetgeving in de schuldhulpverlening¹¹. Van de aanbevelingen die in dit onderzoek zijn gedaan is een groot deel al gerealiseerd of in uitvoering

Een belangrijk knelpunt dat de Raad heeft ingebracht is een verzoek om aanpassing van artikel 285 lid 1 onder f Fw. Bij een verzoek Wsnp moet een zogenoemde '285-verklaring' gevoegd worden. Deze wordt meestal afgegeven door de gemeente die heeft onderzocht of de schulden minnelijk kunnen worden geregeld. Maar ook de bewindvoerder Wsnp kan hiervoor een toevoeging krijgen. Het knelpunt hierbij is dat in de wet staat dat onderzocht moet zijn om de schulden minnelijk te regelen. De rechtbank interpreteert dit als een daadwerkelijk voorstel. Soms is het echter al eerder duidelijk dat het niet gaat lukken om de schulden minnelijk te regelen. Bijvoorbeeld in het geval de grootste schuldeiser al weigert om een minnelijke regeling te treffen. Dan heeft het weinig nut om de kleinere schuldeisers een aanbod te doen. Uit de 285-verklaring moet dan blijken dat het niet nodig zou moeten zijn dat daadwerkelijk een voorstel wordt gedaan.

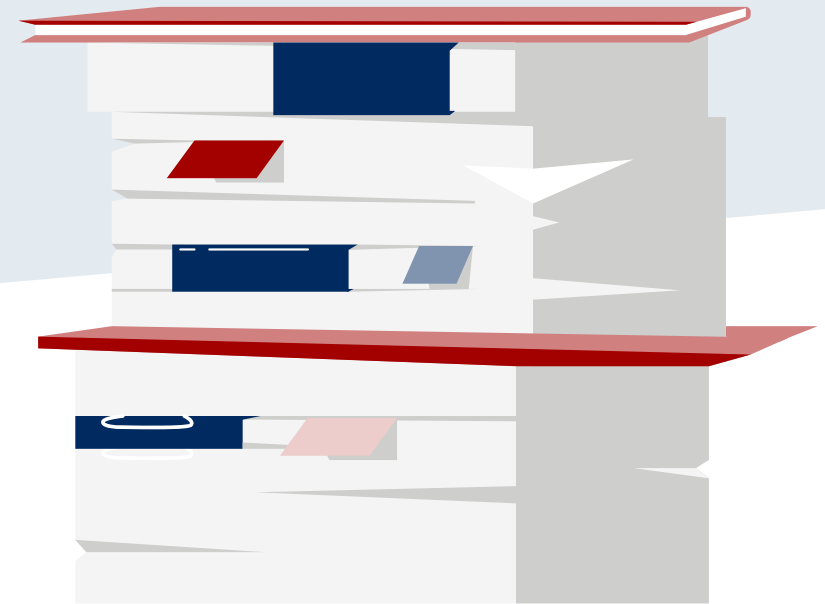

Aanbeveling:

De Raad beveelt aan om een zodanige aanpassing aan de wet te doen, dat slechts aannemelijk moet worden gemaakt dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot een buitengerechtelijke schuldregeling te komen. Meer achtergrondinformatie is aanwezig bij de Raad.

¹¹ [2018_inventarisatie_schuldenwetgeving_def_0.pdf \(tweedekamer.nl\)](#)

Bijlage:
**Andere wet- en regelgeving die
hardvochtig kan uitpakken**

Cassatiezaken op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) en Wet Zorg en Dwang (Wzd)

Artikel 12 Wrb

Probleem

Uit de Wrb vloeit voort dat op de toevoeging aan psychiatrische patiënten, als deze ten tijde van cassatie niet meer opgenomen zijn in een instelling, een inkomens- en vermogenstoets en het opleggen van een eigen bijdrage dient plaatst te vinden. De wetgever heeft alleen voorzien in kosteloze rechtsbijstand voor Wvvgz/Wzd zaken in eerste en tweede aanleg. Deze 'hardheid' in de wetgeving is op dit moment ondervangen via een vergoedingen-arrangement ex. artikel 39 Bvr. Hiervoor hebben we in nauwe afstemming met het departement gekozen. De facto is de rechtsbijstand in deze zaken wel kosteloos voor Wvvgz cassatie advocaten die een dergelijk arrangement met de Raad hebben gesloten.

Aanbeveling:

Uiteindelijk dient de Wrb wel te worden aangepast en daarin kosteloze rechtsbijstand voor deze zaken te worden opgenomen. Artikel 12 Wrb schrijft dwingend een financiële toets voor, daar kan niet bij AMvB van worden afgeweken. Voor bepaalde strafzaken is dit in de artikelen 43 en 44 Wrb al bepaald. Meer informatie is beschikbaar bij de Raad.

Opstapeling van eigen bijdragen

Artikel 32 Wrb jo artikel 34 Wrb jo artikel 2 Bebr

Probleem

Bij een behandeling van een zaak bij verschillende instanties en multi-problematiek worden op grond van artikel 32 Wrb vaak meerdere toevoegingen verstrekt. Voor elk van deze toevoegingen geldt een nieuwe eigen bijdrage. Als in korte tijd meerdere toevoegingen nodig zijn, leidt dat tot een opstapeling van eigen bijdrages die de burger niet meer kan voldoen.

Aanbeveling:

De Raad adviseert om een bepaling toe te voegen op grond waarvan de eigen bijdrage gematigd kan worden onder bepaalde voorwaarden. Voorheen was hier de anticumulatie regeling voor bedoeld (art. 5 Bebr (oud), beschikbaar bij de Raad.). De regeling bepaalde dat per opvolgende toevoeging binnen een bepaald tijdsbestek, een korting werd toegepast op de eigen bijdrage.

Positie ZZP'er en eenmanszaak

Artikel 12 lid 2 onder e Wrb

Probleem

In artikel 12 lid 2 onder e Wrb is bepaald dat een geschil voortvloeiend uit een zelfstandig beroep of bedrijf in beginsel uitgesloten is van rechtsbijstand. Hierbij zijn twee uitzonderingen bepaald. De eerste uitzondering ziet op de gevallen dat voortzetting van het beroep of bedrijf afhankelijk is van het resultaat van de aangevraagde rechtsbijstand.

De tweede uitzondering ziet op de gevallen dat het bedrijf meer dan een jaar geleden is geëindigd en rechtzoekende zich moet verweren in een zaak.

De overweging hierin is gelegen in de motivatie dat deelname aan het economisch leven risico's met zich brengt, waarvoor rechtzoekende kan reserveren of zich verzekeren. Voor hem zijn de kosten van rechtsbijstand bovendien een fiscale aftrekpost¹².

Toch wordt ervaren dat deze wetgeving onvoldoende rekening houdt met de kwetsbare positie van een kleine zelfstandige zoals een ZZP'er of eenmanszaak.

Aanbeveling:

Nogmaals¹⁴ onderzoek doen naar verzekerbare van rechtsbijstand bij kleine zelfstandigen en verklaringen voor eventuele onderverzekering. Dit daarnaast meenemen in de brede problematiek van kleine zelfstandigen op de arbeidsmarkt, waarin SZW het voortouw heeft. In de tussentijd de Raad bevoegdheid verlenen in schrijnende situaties een toevoeging te mogen verlenen.¹⁵

¹² Kamerstukken II 1992/93, 22 609, nr. 6, p. 12: [SGD_19921993_0003529.pdf \(overheid.nl\)](#) en bijv. [ECLI:NL:RVS:2011:BU5377](#)

¹³ [Rechter: Uber-chauffeurs zijn 'onderworpen aan het algoritme', dus moeten in dienst worden genomen](#) | De Volkskrant

¹⁴ Zie ook adviezen in rapport van de commissie regulering van werk commissie die ertoe strekken de huidige verschillen in rechtspositie, rechtsbescherming en fiscale behandeling tussen personen werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst, payrollers, oproep- en uitzendkrachten en zzp-ers te verkleinen.

¹⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31753-22.html> onder '2.5. Gesubsidieerde Rechtsbijstand aan ondernemers bij zakelijke instellingen'.

Zelfstandig beroep of bedrijf: beëindigd en verwerend

Artikel 12 lid 2 onder e Wrb

Probleem

Als uitzondering in de Wrb¹⁶ is opgenomen dat in het geval er sprake is van een voormalig beroep of bedrijf én de rechtzoekende als verweerder bij de zaak is betrokken, een toevoeging verleend kan worden. Het vereiste van verwerende partij wordt als onredelijk ervaren in gevallen dat een burger niet anders kan dan een procedure starten of een vordering instellen.

Aanbeveling:

De Raad zou ook hier graag maatwerk kunnen toepassen. Een afwijkingsbevoegdheid van artikel 12 lid 2 onder e Wrb zou de Raad hierin ondersteunen. Bijvoorbeeld bij het opeisen van een geldvordering na liquidatie van een bedrijf/beroep om een insolvente situatie van de rechtzoekende te voorkomen. De resultaatbeoordeling kan hier een extra waarborg zijn. Via deze weg kan een recht op een hoge geldvordering als gevolg van de verleende rechtsbijstand alsnog leiden tot intrekking van de toevoeging. Dit betekent dat de Wrb gewijzigd zou moeten worden.

¹⁶ Per 1 maart 2017 ingevoerd ter vervanging van art. 49Sv oud.

Kostenverhaal

Artikel 43 lid 3 Wrb

Probleem

Op grond van artikel 43 lid 3 Wrb worden de kosten van rechtsbijstand teruggevorderd van een onherroepelijk veroordeelde in een strafzaak. Dit gebeurt in de gevallen dat de rechtzoekende rechtsbijstand heeft ontvangen op basis van een last/aanwijzing en het inkomen/vermogen buiten de grenzen van gefinancierde rechtsbijstand valt. Dit kan een nieuwe start bemoeilijken omdat de rechtzoekende direct geconfronteerd kan worden met een schuldenlast.

Aanbeveling:

Deze regeling wordt geëvalueerd. Medio 2022 worden de resultaten verwacht.

Regeling verlenging inschrijving Rbtv

Probleem

Bij ministeriële regeling is het mogelijk gemaakt dat tolken en vertalers hun inschrijving bij de Raad kunnen verlengen hoewel zij niet voldoen aan de vereisten in geval zij meer dan 50% arbeidsongeschikt zijn¹⁷.

De vrijstellingsregeling zoals deze nu geldt, biedt geen ruimte voor maatwerk bij bijvoorbeeld pandemie of individuele omstandigheden. Er kan alleen een vrijstelling verkregen worden bij arbeidsongeschiktheid van meer dan 50% op grond van een verklaring van een arts uit het BIG-register of arbeidsongeschiktheidsverzekeraar. De praktijk is anders dan de regelgeving voorziet. Veel tolken en vertalers zijn zzp-er en hebben geen arbeidsongeschiktheidsverzekering en vallen daarmee buiten deze regeling.

Aanbeveling:

Breid de vrijstellingsregeling uit met de mogelijkheid om maatwerk te verrichten in bijzondere individuele omstandigheden.

¹⁷ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-35192.html>